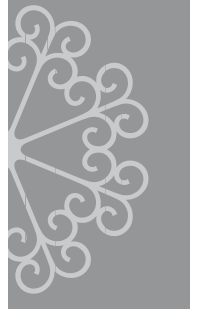

בית מדרש

פרשת מצורע תשע"ט

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	7:22
Brooklyn, NY	7:13
Chicago, IL	7:08
Johannesburg, S. Africa	5:36
Lakewood/Deal, NJ	7:14
London, UK	7:36
Los Angeles, CA	7:04
Manchester, UK	7:45
Monsey, NY	7:14
Montreal, Quebec	7:18
Toronto, Ontario	7:39
Yerushalayim	6:30
Zurich, Switzerland	7:52

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ביטול ברוב

כתיב בטהרת מצורע, ושלח את הצפור השחווטה. וע' קדושין נ"ז מסתפק הגמ' האם צפור זה אסור באכילה ומוכיח דשרי כי לא אמר תורה שלח לתקלה. וע' ראש יוסף חולין פ"ב שהק' הרי שרי משום רוב צפורים. (וע"ש עוד שהותר כבר משעה שהוכשר לשלוח, וע' דבר אברהם ח"ב ח' שכתב כן בדעת תוס' ר"ד). (וע' מנח"י ח"ה נ"ט בשם כ"ס שפ"י כוונת הגמ' משם לפני עור, והק' הרי עפ"י רוב ימצא גוי).

וע' מל"מ פ"ז ממעילה ה"ו דכוונת הגמ' דאין מבטלין איסור לכתחלה מה"ת. (וכבר העירו לדעת האומרים, ע' יד אברהם ונחלת צבי יו"ד פ"ד י"ג, דשרי אם אין כוונתו לזה).

וע' ק"ש חולין אות נ"ה דכיון דאין לאוכל ספק אין כאן היתר רוב. (וכע"ז ש"ך ק"ט י"ד דאין דין ביטול אא"כ נודע לו).

וע' קובץ תשובות הגרי"ש ח"ג סי' ק"ב בשם פלתי סי' ק', דגם אחר הביטול מ"מ האיסור לא נהפך להיתר, וזה כוונת הגמ' דמ"מ יש תקלה. ובשם פלתי שהוכיח עוד דמ"מ נשאר האיסור, מעיקר איסור דבר שיש לו מתירין כי יכול לאכול למחר בלי ביטול.

ויש להוסיף ע' חלקת יואב תנינא ט"ז בשם בית מאיר וס"ל דביטול בעלמא נהפך להיתר וילפינן מפסק ב"ד, ושאיני שלח לתקלה כי אין לו קביעות מקום כלל בעולם, ולכן לא נהפך להיתר, ואף דשייך כאן הלך אחר הרוב אבל לא נהפך ושייך תקלה.

וע' גמ' מ"מ שחששו אם אין ידוע היחוס אז לעתיד יש חשש אח נושא אחותו. ולכא' הרי מדינא מותר משום רוב, וע' רשימות קה"י עמ' כ"ו דמ"מ יש כאן תקלה, וכמו שאמרו כאן לא אמרה תורה שלח לתקלה.

וע' דובב מישרים ח"ג ה' את"ל ערלה אין מברך ברכת אילנות א"כ אמאי אמרו מציינים ערלה בשביעית והו"ל לציין כל שנה משום ברכה. ודחה שם בהוספה דמה החשש ערלה והרי יש רוב, ע' לעיל, ות"י משום קבוע, ולענין ברכה יכול לברך כי אחר שפירש יאה מותר. ועוד כתב דאף דיש רוב מ"מ חייב להפרישו וראיה מגמ' הנ"ל שלח לתקלה.

לשבת בוד, ויתבדל משאר הבריות החיות את חיי העולם הזה האמיתיים.

ונראה עוד להוסיף ולבאר בחומרת עוון לשון הרע, כי הנה ישנו הבדל גדול יש בין איסור לשון הרע לשאר העוונות, בעוד שכל העבירות נצרכות למעשה עבירה על מנת לעשותן, כגון באיסור גניבה, חילול שבת, כלאיים וריבית, ומפני כך נהיר לו לאדם שיש במעשהו עוון ונרתע ממעשה העבירה. אולם איסור לשון הרע אינו כרוך בעשיית מעשה כלשהוא, אלא בדיבור או שמיעה בלבד. ולכן סבור האדם שאין בזה כל איסור ואינו נרתע ממנו, ומטעם זה הטילה התורה על האדם לד כור את איסור זה היטב, ואין די בזכירת הלב בלבד, שהרי עבירה על עוון זה פוגמת בכל מהות האדם, אלא הוצרכנו לשנן זאת בפה, כפי שנצטוונו בזכירת השבת ויציאת מצרים.

מין ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל

השמועה על בית מדרשה של מיר עשתה כנפיים, ונערים נוספים החלו להגיע למקום כדי ללמוד תורה אצל ר' שמואל, ובשנת תקע"ז הכריז ר' שמואל על פתיחת הישיבה במיר.

מני אז נאלץ ר' שמואל לעזוב כמעט כליל את עסקיו והקדיש את עיתותיו ללמד את תלמידי הישיבה, כאשר הוא מפרנס את תלמידיה מכיסו, וכך זכה להגדיל תורה הן בלימודה והן בהחזקתה. באותם ימים החל להנהיג שינוי בהתנהלות בני הישיבות כאשר ביטל הוא את 'אכילת הימים' של תלמידי הישיבה בבתי תושבי העיירה, והחל לתת מלגת קיום לתלמידיו כדי שיוכלו לאכול בדרך כבוד מבלי לכתת רגליהם בקור או בחום בין בתי העיירה.

כשתמו מקורותיו הכספיים האישיים של ר' שמואל, החל לכתת רגליו לפתחיהם של נדיבים למען החזקת הישיבה. בדרך זו הלך והתפרסם עוד שמה של הישיבה ובשר נת תקפ"ג למדו בה כ-120 בחורים, ביניהם כאלה שלימים נודעו כגדולי עולם.

ר' שמואל המשיך במסעיו לטובת הישיבה והרחיק נדוד למדינות אחרות. ובמהלך אחת מנסיעותיו בשנת תקצ"ה נפטר בהונגריה בעודו עוסק בקיומה של תורה.

בדד ישוב מחוץ למחנה (מושבו יג, מו)

בעונשו של המדבר לשון הרע, נאמר (ויקרא יג, מו): "בדד ישוב מחוץ למחנה מושבו", וביארה הגמרא (ערכין טז, ב): "מה נשתנה מצורע שאמרה תורה 'בדד ישוב מחוץ למחנה מושבו', הוא הבדיל בין איש לאשתו בין איש לרעהו לפיכך אמרה תורה בדד ישוב וגו'". וכן מצינו בדברי הרמב"ם בפירוש המשניות (נג ע"ם פ"ב, מ"ה): "שהצרת הזו האמר רה בתורה אמרו שאינה אלא עונש לבעל לשון הרע כדי שיפרוש מבני אדם וינחו מנזקי לשר נז'. ומבואר שעונש המדבר לשון הרע בא לו ב'מידה כנגד מידה', שכיון שלא חשש להבדיל בין איש לרעהו בלשונו הרעה, משום שאינו יודע לחיות את חיי העולם הזה באופן נעלה, נענש בנגע הצרעת, למען יצא מן המחנה

דברי רבותינו

מין ראש הישיבה ומייסדה הגאון רבי שמואל טיקטינסקי זצוק"ל נלב"ע ט' בניסן תקצ"ה

הגאון רבי שמואל טיקטינסקי זצוק"ל נמנה על חשובי הקהילה היהודית בעיירה מיר. לפרנסתו עסק ר' שמואל במסחר והצליח מאוד בעסקיו. הוא נחשב לסוחר אמיד ומצליח, אך יותר מכך נודע כתלמיד חכם מופלג.

באותה תקופה יצא למרחוק שמה של ישיבת וולוז'ין המעטירה, אשר הייתה בשיא פריחתה ושאהב אליה צעירים מכל רחבי אירופה. רוחו של ר' שמואל התמלאה בק נאת סופרים והוא חפץ להפוך גם את עיירתו מיר ל'מקום תורה'.

בשנת תקע"ה החל ר' שמואל לקבץ נערים צעירים, בעיקר מבני העיירה, שגיעו מידי יום לבית הכנסת והחל ללמוד איתם. אט אט קיבץ מנין של בחורים בעלי כשרונות גם מעיירות הסביבה, אשר הצטרפו ללימוד בבית מדרשה של העיירה הקטנה מיר, כאשר ר' שמואל היה מוסר את שיעוריו בפניהם. איש לא העלה על דעתו שמלימוד משותף זה יקום תוך זמן קצר ה'מקום תורה' הגדול בעולם.

דברי הימים

תכלית יציאת מצרים - קבלת עול מלכות שמים

להיותו לוט גר בסדום. ובזה הטעם אברהם הרי הוא בעל חוב ללוט, וכאשר האדם הינו בע"ח לזולתו אין דבר שימנע הימנו מקיום חובתו עד מסירות נפש.

וא"כ כמה חובתינו להש"ת שהציל אותנו ממצרים מבית עבדים, וזהו מכריחנו להיות לו לעבדים, כאשר נתבאר, שמכח קבלת טובה מחבירו הרי הוא משועבד בנפשו ובגופו לחבירו. והנה אמרו ז"ל (אבות פ"ה) בעשרה מאמרות נברא העולם, מה ת"ל והלא במאמר אחד היה יכול להיבראות, אלא ליפרע מן הרשעים וכו', וליתן שכר לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמרות. ובשלהי מכות (כג:) אמרו רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות. וכן בעקידת יצחק כתי' "קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת" (בראשית כ"ב) וברש"י שם ליתן לו שכר על כל דיבור ודיבור (סנהדרין פט:). הרי שהרבה הקב"ה מצוות לישראל לזכותם בשכר רב.

ובספר מעלות התורה לאחי הגר"א הביא ושמעתי מאחי הגאון זצ"ל שורש הדבר שבדאי ליכא למימר שכל המצוות הרי הם רק תר"ג, אלא דהרי הם רק שרשים אבל הם מתפשטים לענפים הרבה. ובאמת דבר זה נעלם ממנו איזה מהם שורשים ואיזה מהם ענפים וא"ז מן הצורך לדעת, ע"ש. ומכל מקום הקב"ה הרבה תורה ומצוות - ענפים רבים, בכדי לזכות את ישראל.

וכמדומה שיסוד הענין הוא, שלעולם הרבה להם תורה ומצוות אינו כפשוטו תוספת קיום מצוות. אלא התורה הק' תובעת מאיתנו התחדשות בקיום התורה והמצוות. שהמצוה של יום זה אינה דומה למצוה של יום שקודם לכן, תפילת המנחה שמתפלל היום יש בזה פנים חדשות והתרוממות גדולה יותר מתפילת המנחה של אתמול. האדם נתבע להתעלות בכל מעשה מצוה.

והעיקר בזה, שההכרה והידיעה בקיום התורה נובעת מעבודת להש"ת, כל הוראה ופקודה

מארץ מצרים" ולא נאמר אשר בראתי שמים וארץ ואשר בראתיך.

אכן לדברינו הכל מענין העבדות, כלומר שבבריאתו לבד הרי הוא בבחינת עבדות של בן נח, אבל ביציאת מצרים הכירו בגדלותו ית' באופן נעלה, נתרוממו באמונתם בדרגה נשגבת, וא"כ תוקף העבדות יש בו מעלה ולקחתי אתכם לי לעם, ולכן הזכר אשר הוצאתיך מארץ מצרים. והיינו כמו שנתבאר שענין האמונה - אנוכי ה' והעבדות להש"ת חדא נינהו.

ולדין באמת צריכים אנו לידע מהו מהותו וענינו של עבד, ובחובת הלבבות (שער עבודת האלוקים סוף פ"ה) כתב ז"ל לא יהגה כי אם בזכרו ולא יביט כי אם אל דרכיו ולא ישמע כי אם אל דבריו ולא יאכל אלא מה שהטריפו ולא יחשוב אלא בגדלותו ולא ישיש אלא ברצותו אותו ולא ישמח כי אם בעבודתו ואל יבקש כי אם רצונו ולא ירוץ כי אם בשליחותו וכו'. ולא ירצה אלא במי שעושה רצונו ית'. וכן בכל תנועותיו לא יעתיק רגל ולא יניד עפעף אלא אחר הפקת רצון אדוניו בהם, ע"כ.

כלומר ענינו של עבד שאין לו עצמיות כלל אלא מציאות אדוניו, זהו חובת האדם בעולמו שאין לו אפילו רצון כלל מלבד רצון הש"ת.

החובה העצומה בהכרת הטוב מצינו בחז"ל (שמו"ר פ"ד) ומי שהוא פותח פתח לחבירו נפשו הוא חייב לו. ומטו משמיה דהגר"א שלשון חייב זהו עד מסירות נפש. וכבר מצינו כן באברהם אבינו שהכניס את עצמו לסכנה גדולה במלחמתו עם המלכים בעבור הצלת לוט. ותמה ברמב"ן (בראשית יט' כ"ט) איך הכניס עצמו לסכנה והלא אין סומכין על הנס. ופירש שכיון שלוט נתחסד עם אברהם ללכת עמו בארץ כאשר ילך, ולולי אברהם עודנו היה בחון עם מולדתו, לכן שם אברהם נפשו בכפו לרדוף המלכים בעבורו.

נמצא שאברהם אבינו ע"ה מצא עצמו מחויב ללוט מפני הכרת הטוב. ואמנם הליכת לוט היתה כתלמיד לרבו, אבל עדיין אברהם היה הגורם

חג הפסח, זמן גאולת מצרים, ודאי מהותו וענינו אמונה ובטחון בהש"ת, כדכתי' (שמות ט', י"ד) "בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ". וכבר ידועים ד' הרמב"ן (סו"פ בא) בטעם המצוות שהם זכר ליציאת מצרים שבזה יכיר וידע האדם בכל עת וזמן את האמונה וההשגחה מהש"ת.

אמנם העיר בזה אאזמור"ר זצ"ל שאם עבודת הימים רק בחיזוק באמונה מפסידים אנו עיקר גדול היוצא לנו מיציאת מצרים. שלעולם תכלית יציאת מצרים בזאת שאנו משתעבדים להש"ת בעבודת גמורה - קבלת עול מלכות שמים. והיינו דכתיב (דברים ד', כ') "להיות לכם לאלוקים", כלומר שכלל ישראל יצאו מרשותו של פרעה ונכנסו לרשותו של הקב"ה. וכמו שפירש רש"י עה"פ "אנוכי ה' אלקיך" (שמות כ', ב') כדאי היא ההוצאה שתהיו משועבדים לי.

יציאת מצרים אינה בעבור האמונה לבד, אלא עיקר התכלית מהאמונה הוא להיות עבדים להש"ת. ההכרה והידיעה שהקב"ה טוב ומטיב והוציאנו ממצרים מחייב אותנו להיות עבדיו. וזהו עבודת ליל הסדר "חייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים", כלומר החיוב הוא להרגיש שהוא עצמו יצא ממצרים והקב"ה הוציאנו מעבודת לחירות משיעבוד לגאולה ומאפילה לאור גדול.

וכבר הזכיר כן הרמב"ן (פ' יתרו) שפירש מדוע באנוכי ה' כתיב אשר הוצאתיך מבית עבדים, וז"ל וטעם מבית עבדים שהיו עומדים במצרים בבית עבדים שבויים לפרעה, ואמר להם שהם חייבים שיהיה ה' הגדול והנכבד והנראה הזה להם לאלוקים שיעבדוהו כי הוא פדה אותם מעבודת מצרים, כטעם כי עבדי הם אשר הוצאתי מארץ מצרים וכו', וזו המצוה תקרא בדברי רבותינו קבלת עול מלכות שמים, ע"ש. נמצא בדבריו שחובת הכרת הטוב להקב"ה מחייבת קבלת עול מלכות שמים, להיות עבדים להש"ת.

וכבר ידועה קושית ר' יהודה הלוי להאבן עזרא למה נאמר "אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך

שקיבלנו מלכותו, ואזי קיום המצוות הר"ז עוד הנהגה בביטול עצמיותנו כעבד לאדוניו.

נמצא שהחיוב לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים הוא שמחוייב להחליט בנפשו את ההכרה ואת הידיעה שהוא בשיעבוד גמור להקב"ה, עבדות מוחלטת מחמת שהוציאנו ממצרים.

ויש להוסיף שהימים שבין פסח לעצרת. שכבר ידוע דברי הרמב"ן עה"ת שימים אלו הרי הם כחולו של מועד. ולדברינו א"ז רק ימים של הכנה לקבלת התורה גרידא, אלא שיש בהם את ההשפעה של ימי הפסח, שהוא המשך עבודת הפסח לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים להחליט בנפשו יותר את ההכרה והידיעה שהרי הוא בשיעבוד גמור להש"ת, עבדות מוחלטת מחמת שהוציאנו ממצרים.

ובזאת העבודה מעמיד האדם את עצמו להיות כלי מוכשר לקבלת התורה, שתהא התורה מתקיימת אצלו, בעבור שביטל את ישותו ורצונותיו לרצון הש"ת.

אופן קיום המצוות. שדווקא בדרך של עבדות מוחלטת שאין רצון ועצמיות כלל אזי מקיים חובתו להש"ת. ובזאת מובדלים אנו מאומות העולם, זהו המיוחדות של כלל ישראל, בהיותם מבטלים את מציאותם להש"ת ומחמת כן מקיימים את המצוות.

וע"ז הדרך מצינו ברמב"ן (פ' יתרו) שהביא מהמכילתא משל למלך שנכנס למדינה א"ל עבדיו גזור עלינו גזירות, אמר להם לאו, כשתקבלו מלכותי אגזור עליהם גזירות שאם מלכותי אין אתם מקבלים גזירותי היאך אתם מקבלים. כך אמר המקום לישראל אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מבית עבדים, לא יהיה לך וגו', אני הוא שקיבלתם מלכותי עליכם במצרים, אמרו לו הן, כשקבלתם מלכותי קבלו גזירותי, כלומר אחרי שאתם מקבלים עליכם ומודים שאני ה' ואני אלוקים שהוצאתיכם מארץ מצרים קבלו כל מצוותי, ע"כ.

והיינו שמציאות קיום התורה והמצוות מחויבת להיות מתוקף היותנו עבדים להש"ת,

מפני ההוראה שקיבל השתא. מענין העבדות שאין עצמיות להעבד כלל, כל כולו מסור לציווי אדוני, וא"כ כל ציווי וציווי הרי הוא ענין אחר.

ואפשר שזהו המכוון לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, אין הכוונה הרבה בכמות, אלא כל קיום מצוה יש בזה התחדשות - מצוה חדשה. זהו נקרא עול מלכות שמים.

קיום התורה והמצוות מחויבת להיות מתוקף עבדותו להש"ת. וכבר מבואר כן ברש"י עה"פ "והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" (ויקרא כ', כ"ו), ופירש אם אתם מובדלים מהם הרי אתם שלי ואם לאו הרי אתם של נבוכדנצר וחבריו, ראב"ע אומר מנין שלא יאמר אדם נפשי קצה בבשר חזיר אי אפשי ללבוש כלאים, אבל יאמר אפשי ומה אעשה ואבי שבשמים גזר עלי, ת"ל ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי שתהא הבדלתכם מהם לשמי, פורש מן העבירה ומקבל עליו עול מלכות שמים.

הנה השמיענו רבי אלעזר בן עזריה את

A Great Shabbos, for Many Reasons

Harav Hagaon Moshe Aharon Friedman Shlita

The *Shulchan Aruch*, in *siman* 430, says that the Shabbos before Pesach is called "Shabbos Hagadol" because of the great *nes* that happened that day, when Klal Yisrael were able to slaughter the *avodah zarah* of Mitzrayim without being stopped by the Mitzriyim. That day was 10 Nissan, which was a Shabbos.

The *minhag* is that the *rav* says a *drashah* on Shabbos Hagadol, which is perhaps another reason why it's called Shabbos Hagadol; the *Shibbolei Haleket* writes that people come home late from shul because there's a long *drashah*, so the day seems to stretch on longer than most. In many shuls, the *drashah* is at 4:30 in the afternoon, perhaps coinciding with the *siman* in *Shulchan Aruch* that discusses Shabbos Hagadol, *siman* 430.

The *passuk* in *Yeshayah* states: וְאֹתֵי יוֹם יוֹם יִדְרָשׁוּן, and that alludes to the two days on which there are supposed to be *drashos*: Shabbos Shuvah and Shabbos Hagadol. Furthermore, Chazal say that if Klal Yisrael would keep two Shabbosos properly, they would be redeemed. Those two Shabbosos are Shabbos Shuvah, which is a time of *yirah*, before Yom Kippur, and Shabbos Hagadol, which is a time of *ahavah*, before Pesach. If Klal Yisrael would keep these two Shabbasos, that would be enough.

Rav Naftali of Ropshitz, it is said, once gave a *drashah* on Shabbos Hagadol about *ma'os chittin* and noted that the prevailing custom is to raise a contradiction in the Rambam and then reconcile it. He raised the following contradiction: on one hand, the Rambam says in *Hilchos Chametz U'matzah* that we are obligated to eat matzah, drink four cups of wine, and eat a Yom Tov *seudah* on Pesach, and all this costs a lot of money, money that many people don't have. On the other hand, the Rambam writes very clearly that theft is forbidden. He was hinting to the audience that there's a way to reconcile these two statements of the Rambam.

Rav Chaim Palagi, in his Haggadah, offers a different explanation of why this Shabbos is called Shabbos Hagadol. He cites a *teshuvah* of the Radvaz that discusses whether a prisoner who is granted a one-day furlough from jail should take the opportunity immediately, even if it's a regular day, or should postpone the furlough until a special day, such as Yom Kippur or Purim. Shabbos Hagadol, says Rav Chaim Palagi, has all of the features of this type of special day. First of all, it's Shabbos. Second, it has an element of Yom Kippur, since on that day Klal Yisrael fulfilled the commandment

of משְׁכוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן זָרָה, which involved detaching themselves from *avodah zarah*, as happens on Yom Kippur. Third, Shabbos Hagadol is similar to Purim in the sense that it was a day of *pirsum hanes*: the great *nes* that happened when Klal Yisrael took their sheep without interference by the Mitzriyim.

How, indeed, were Klal Yisrael able to slaughter the *avodah zarah* of Mitzriyim, considering that they were enslaved to them? How did they have the courage to do that?

We can explain that Yosef Hatzaddik paved the way for them to do this, as the *passuk* in Parashas Mikeitz states: וְטָבַח טָבַח וְהָכֵן. This set a precedent for Klal Yisrael, who were able to do the same many years later.

Similarly, the Torah states at the end of Parashas Vayigash that Yosef established a policy that the Mitzriyim had to give Pharaoh one-fifth of their produce as a tax to Pharaoh, as he instructed them: וְהָיָה בְּתַבּוּאוֹת וְהָיָה וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפָרְעוֹ וְאָרְבַּע הִדִּיתָ יְהִיָּה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה. The Chidah, among others, explains that the Yidden were supposed to be in Mitzrayim for 430 years, and 430 is five times 86. Originally, the *shibbud* in Mitzrayim was supposed to last 430 years, which was five "yados" – measures – of 86. Klal Yisrael actually spent 210 years in Mitzrayim, but only 86 of those, or one-fifth of 430, were years of *shibud* – just as Yosef had established that Pharaoh should be given one-fifth.

The *gematria* of *kos* is also 86, and on Pesach we drink four *kosos*, corresponding to the four measures of *shibbud* that we did not endure. If you multiply 86 by 4, you get 344 – the number of years we were spared from *shibud* – which is the *gematria* of the word בְּשַׁלַּח plus the four letters of the word. We were sent out of Mitzrayim – בְּשַׁלַּח – without being enslaved for 344 of the originally decreed 430 years, which is why we drink the four *kosos*.

The Lengthy Shabbos

Rav Tzvi Pesach Frank offers another explanation of why this Shabbos is called Shabbos Hagadol. The Midrash says that Pharaoh gave the Yidden one day off a week, and Moshe Rabbeinu had suggested that this day should be Shabbos. But that day off followed the Egyptian calendar, in which the day preceded the night. When did Klal Yisrael switch to the Jewish calendar, in which the night precedes the day?

